

רע"פ 1483/19 - איל ליפשיץ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1483/19

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

ה המבקש:

איל ליפשיץ

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-לוד (השופט א' סטולר) בעפ"ת המחויז מרכז ב-ע"ת 61208-02-18 נניתן על ידי כב' השופט אחיקם סטולר

בשם המבקש:

עו"ד שי גלעד

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-לוד (השופט א' סטולר) בעפ"ת 61208-02-18 מיום 23.1.19, בגין דחזה ערعروו של המבקש על גזר דיןו של בית המשפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (השופט א' בועז) בפל"א 16-12-7366 מיום 15.1.2018.

2. על פי עובדו כתבה האישום, ביום 13.12.2016 המבקש נהג ברכב פרטי, בידיעותיו אפסול מלחזיק ברישון (בשל עונש גזרעליב הילך שהתקיים בעניינו בפ"ל 13-05-6166 בו הורשע בביצוע עבירות דומות), וכשאין בידי רישיון נהיגה, רישיון רכב ותעודת ביטוח בר-תוקף.

3. המבקש הורשע, על פי הודהתו במסגרת הסדר טיעון, בבית משפטה שלומת תעבורה בפתח תקווה והבעירות של נהיגה בזמן פסילה, לפיסעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה לאירועי בתקוף, לפיסעיף 10(א) לפקודת התעבורה; נהיגה לאירועי רכב, לפיסעיף 2 לפקודת בטיב ורכיב מנوع [נוסח חדש], לפקודת התעבורה; וכן נהיגה ברכב כלל אפוליסטיות וחבותקף, לפיסעיף 2(א) לפקודת בטיב ורכיב מנוע [נוסח חדש], התש"ל-1970.

עמוד 1

4. על פי הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי יוגש לבית משפט השלום תסקير מבחן בעניינו של המבוקש, ובהתאם כאמור בו יטענו הצדדים לעונש.

5. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית המשפט השלום ביום 23.10.17 עולה כי קיים חשש ביןוני-גבוהה להישנות ביצוע העבירות מצד המבוקש בעתך. שירות המבחן אף התרשם כי לאורך השנים המבוקש לא יחס חשיבות לשמשה על חוקי התעבורה, ועונשים שהוטלו עליו בעבר לא הרתיעו אותו מלבוש ולבצע עבירות תנואה נוספת. כמו כן, צוין כי "nicer פער בין הצהורותיו המילוליות בדבר שניינן לבין התנהלותו הלאה למעשה, קרי החזרתיות הרבה של עבירות תעבורה לאורך השנים".

לצד זאת, בשל הרצון שהביע המבוקש בפני שירות המבחן לקיים הליך טיפול, הומלץ להטיל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים בו יעבור הליך שיקומי.

6. בית משפט השלום גזר ביום 15.1.2018 על המבוקש עונש של 12 חודשים מאסר בפועל, כאשר תקופת מאסר זו כוללת הפעלת עונש מאסר מותנה התלייה ועומד נגד המבוקש שנגזר על יופ"ל 13-6166-05-13 (בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע); עונש של 10 חודשים מאסר רעלתנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, לבלי עבורה המבוקש שעבירה שלנה בגזם פסילה, אונחיגה להארישויונהיגה; וכopsis להמקבל האוחזקה של רישיון נהיגה לתקופה של 36 חודשים.

באזור דין קבוע בית משפט השלום, בהתבסס על חומרת העבירה ומידניות הענישה הנוגגת, כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בהן הורשע המבוקש נع בין 7 ל-20 חודשים מאסר בפועל, מאסר מותנה ופסילת רישיון הנהיגה למשך שנים ארוכות.

בבאו לזכור את עונשו של המבוקש בתחום המתחם, עמד בית משפט השלום על הנسبות המקלות אשר עומדות לזכות המבוקש, ובכללן הודהתו בכתב האישום; היותו נתון במצער בית במשך 7 חודשים; ו"תרומתו לחברה". לצד זאת, שקל בית משפט השלום לחובת המבוקש את העובדה שרישון הנהיגה של המבוקש פקע בשנת 1986, בעוד שהעבירה בוצעה בשנת 2016; את הרשותותי הרבות של המבוקש בעבירות נהיגה ללא רישיון, ואת העובדה כי זו הרשעתו השלישייה של המבוקש בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

בית המשפט קבע כי "קיים חוסר איזון בולט" בין המלצותו הסופית של שירות המבחן - להטיל על המבוקש צו מבחן בלבד - לתוכנו של הتفسיר, אשר קבע כי העדרטיפול"וודימעמיך" יסיכון-גבוה להישנות התנהגות דומה בעתיד. בית המשפט התרשם, על פי תוכנו של הتفسיר, כי המבוקש לא ייחס חשיבות לשמירה על חוקי התעבורה, וכי העונשים שהוטלו עליו בעבר אותו מלבוש ולבצע עבירות תעבורה. לאור זאת, סבר בית המשפט כי רק עונש של מאסר בפועל ירתיע את המבוקש מלהזוז ולבצע את העבירות בהן הורשע.

לבסוף, ציובייתה המשפטי אין בנמצא הצדקה הלאומית ל��לאמת חמה הענישה המשיקוליישיקום, שכן מתוכנו של

התסיקור לא עולה בברור כי קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם.

7. ערעורו של המבוקש לבית המשפט המחויז על גזר דין נדחה, תוך שנכתב כדלקמן:

"לפנינו עבריין תנואה רצידוויסט אשר מזלו בצווי בית המשפט ובחוקי התנוועה ולפיכך פסק דין של בית משפט קמא מושתת על אדנים איתנים, שכן הוא מבוסס על פסיקת בית המשפט העליון ועל ההלכה הנוגגת".

בקשותו של המבוקש לקבלת תסיקור מבון נוסף בענייננו נדחה, ובית המשפט המחויז ציין:

"תמים דעים אני עם מסקנותו של בית משפט קמא שמסתמך על התסיקור לפיו פיו וליבו של המערער [המבחן -ו.א.] איןם שוויים"

8. המבוקש הגיע לבית משפט זה בבקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז, ומכאן הבקשה שלפני.

9. בבקשתה מעלה המבוקש שלוש טענות מרכזיות.

ראשית, טוען המבוקש כי נגרם לו עיוות דין בשל כך שהערכאות הקודמות שדנו בעניינו נתנו מעמד בכורה לשיקולי הרתעה והתעלמו משיקולי שיקום.

שנייה, לשיטת המבוקש, המשיבה חרגה שלא כדין מהסדר הטיעון שנערך עמו, שכן להבנתו ההסדר כלל התחייבות מצד המשיבה שלא לסתות מהעונש שיומלץ על ידי שירות המבחן.

שלישית, המבוקש סבור כי שגו הערכאות הקודמות שדנו בעניינו משהתעלמו מהמלצותיו הבוררות של שירות המבחן שלא להטיל עליו עונש מאסר בפועל.

דין והכרעה

10. לאחר שעניינו בבקשתה ובנספחיה אני סבור כי דין הבקשה להיחות.

11. בית משפט זה חזר ופסק כי רשות ערעור "בגלוול שלישי" תינתן אך ורק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקלאו סוגה ציבורית רחבה היקף החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים להליך, וכן במקרים

בهم מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקר.

12. הבקשה שלפני אינה עומדת באמות המידה האמורות. חרף ניסיונו של המבוקש לשווות לטענותיו נופר עקרוני, אני סבור כי למעשה בקשתו אינה חרגת מدل"ת אמותו של עניינו הפרט. די בכך כדי לדוחות את הבקשה.

13. גם לגוף העניין, לא מצאתи הצדקה להקל בעונשו של המבוקש. עיון בפרוטוקול הדיון בבית המשפט השלום, בו מפורט הסדר הטיעון בין הצדדים, מעלה כי אין כל התcheinות מצד המשיבה שלא לסתות מהעונש עליו ימליץ שירות המבחן. במסגרת ההסדר המוצע בפרוטוקול צוין בפירוש כי:

"בהתאם לתסaurus נתן יהיה לטען להארכת המאסר המותנה, וזאת מבלתי התcheinות מצד המאשימה לעניין העונש בנוסף לרכיבי עונישה נוספים. המאשימה מודיעעה לבית המשפט כי עתרתה למאסר בפועל, והפעלת המאסר המותנה."

זאת ועוד, כעולה מעיון הפסקו הדיון הן בית משפט השלום והן בית משפט המחויז שколо הوطב את סיכוי שיקומו של הנאשם.

14. אשר לטענה לפיה העונש שהוטל על המבוקש מנוגד להמלצת שירות המבחן, הלכה ידועה היא כי בית המשפט אינו כפוף להמלצותיו של שירות המבחן, ובעת גזרת דיןו של הנאשם יילקחו בחשבון האמור בתסaurus שירות המבחן לצד שיקולים נוספים (ראו למשל: בש"פ 5642/18 חגי אני נ' מדינת ישראל (9.8.2018)). לפיכך, גם טענתו של המבוקש בדבר הסטייה מהמלצותיו של שירות המבחן אינה מצדיקה התערבותם בפסק דיןו של בית המשפט המחויז.

15. לאור כל זאת, אני סבור כי בכלל נסיבות העניין העונש שהוטל על המבוקש הולם את חומרת מעשיו, ואין להתערב בו. נהיגה בכביש הארץ בזמן פסילת רישון תומנת בחובה סכנה לביטחונם ולשלומם של הנהגים והולכי הרgel שבבסיסבה, והוא אף משקפת יחס מזלול בח"י אדם, בצווי בית המשפט ובחוק (ראו למשל: רע"פ 5300/00 סלאמה נ' מדינת ישראל (פורסם בנוב 2018)). בנווגו בפעם השלישייה בזמן פסילה, בעוד עונש מאסר בשל פסילה בזמן נהיגה תלוי ועומד מעל לראשו, ביטה המבוקש כי אין עליו מORA הדין והוא אינו נרתע מסיכון חי"י אדם. יש לייחס חומרה רבה להתנהגות זו, המצדיקה, בנסיבות העניין, עונש מאסר בפועל כפי שנגזר על המבוקש.

16. אשר על כן, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, כ"ט באדר אהתשי"ט (6.3.2019).

ש | פ | ט